

Infektioidentorjuntayksikkö

TUBERKULOOSI

Yleistietoa tuberkuloosista www.tuberkuloosi.fi sekä THL:n sivustolta: <https://thl.fi/fi/web/infektiotaudit-ja-rokotukset/taudit-ja-torjunta/taudit-ja-taudinaiheuttajat-a-o/tuberkuloosi> , jossa linkit terveydenhuollon ammattilaisten käyttöön tarkoitettuihin yksityiskohtaisiin ohjeisiin mm:

- Valtakunnallinen tuberkuloosiohjelma 2020
- Suositus tuberkuloosin tartunnanjäilytyksestä
- Keuhkotuberkuloosin varhainen toteaminen, ohje maahanmuuttajien terveystarkastuksista
- Pakolaisten ja turvapaikanhakijoiden infektioiden ehkäisy
- Työntekijälle tehtävät terveydentilan selvitykset tuberkuloositartuntojen torjumiseksi

Potilaan tutkimukset ja hoito

Kun potilaalla epäillään tartuntavaarallista tuberkuloosia, konsultoidaan virka-aikana keuhkokonsulttia 03 629 3055 ja muina aikoina sisätautien etupäivystäjää, joka viikonloppuisin konsultoi edelleen keuhkosairauksien takapäivystäjää. Perustellun epäilyn jatkotutkimukset ja hoito aloitetaan ilmaeristyksessä keuhko-osastolla. Tavallisimmin epäilyn herättää pitkittynyt yskä ja poikkeava keuhkoröntgenlöydös korkean tb-ilmiantuvuuden maassa syntyneellä tai huonosti paraneva keuhkokuume kantaväestön kuuluvalla henkilöllä.

Eristystarve jatkuu yleensä vähintään 2 viikkoa lääkeshoidon aloituksesta. Potilasta ei siirretä jatkohoitopaikkaan ennen kuin tartuttavuus on ohi. Keuhkosairauksien poliklinikka vastaa valvotun tb-lääkeshoidon seurannasta ja päättää sen lopettamisesta.

Tartunnanjäilyitys

Hoitava keuhkolääkäri määrittelee tartuttavalle tuberkuloosipotilaalle merkittävästi altistuneet. Keuhko-osastolta altistuneiden tiedot toimitetaan potilaan kotikunnan terveyskeskuksen tartuntataudeista vastaavalle lääkärille (paitsi alle 7-vuotiaat suoraan lasten poliklinikalle), joka toteuttaa jatkotoimet ja täydentää tarvittaessa altistuneiden listaa saamallaan lisätiedoilla.

Potilaan oireettomille kontakteille ei ole tarpeellista järjestää tutkimuksia ennen kuin keuhko-osastolta on tullut kehotus, ennen kuin kyseessä on varmuudella tuberkuloositapaus. Mikäli ilmenee henkilöitä, joita ei ole sisällytetty altistuneiden luetteloon mutta kokevat itsensä sairastuneen lähikontakteiksi, suositellaan konsultoimaan tutkimustarpeesta potilasta hoitavaa keuhkolääkäriä tai infektiolääkäriä.

Työpaikalla tartunnalle altistuneen henkilökunnan määrittelee tartunnanjäilyityksen käynnistävä lääkäri yhteistyössä infektiolääkärin ja asianomaisen osastonhoitajan kanssa. Työterveyshuollon tulee kirjata työntekijän altistuminen. Altistuneiden seuranta tapahtuu joko työterveyshuollossa tai terveyskeskuksessa.

Oppilaitoksessa, päiväkodissa tai vastaavassa tapahtuneen joukkoaltistumisen tartunnanjäilyityksestä sovitaan tapauskohtaisesti erikseen erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon kesken.

K-HKS 9003.07.21